

Dzilžės Keleivis

(pirma „Naujasis Keleivis“).

„Dzilžės Keleivis“, kas Pėtvyciā išdūdamas kaštūja ant Bertainio Metro **50 Ven.**

Apskaidinimai yra nū bile tokio Posto priimami, arba ir pačioj Drukorijoj

J. Redlānderio bev Sunaus
Dzilžėje, Aukštoje Ulycz. 67 (Gobe Str. 67).

Apsakimai,

i Drukoriāj Dzilžės Keleivio funkciami kaštūja po 10 Ven.

Prisilūymai 15 Ven.,

už ložnā smulkeis Raštais išpaustā Gilę.

Gromatos dėl Dzilžės Keleivio paties išrašomos tampa i Dzilžę, Fabriktraše Nr. 13, parterre, nufunciamos.

Nro. 50.

Dzilžėje, 16. Decemberi.

1887.

Ant 4. Adwentū Nedėldienės.

Grom. Piltpp. 4, 4—7.

Dziauglites Wiešpatyje wisada, ir wēl sakau: dziauglites. Jusū Lengwybe t'esie žinoma wisiems Žmoniems. Wiešpats yra arth. Nieko nestrupinkites, bet wisuse Daituse Maldomis ir Prashymais sawo Szirdies Meilyjimū su Dekawojimu Diewui praneškite. O Pakajus Diewo, kurs pareit wisā Žminti, t'apsaugoja Jusū Szirdis ir Jusū Umus Kristuje Jezuje.

Swarbusis Adwentū Gzėsas eina Galopi ir wēl kits Gzėsas pristiartina, kurio palinksminojancziūsus Pažadėjimus tik tas pilnā tepajunta, kurs ši Gzēsą wertingay yra wartojēs. Kaip pirm Welykū Kentėjimo-Gzėsas, pirm Sekminiū Wiešpaties pasliausi Pažadėjimai bev Graudenimai, jam nu šio Swieto atšifirant, Kriškezioni ant widutinio Pristigatawijimo ragina, teip primina ir šis Adwentū Gzėsas kožnam wienam Diewo Balsā Girdencziam, kad ant Kristaus Priemimo wertingay pristaitytu ir sawo Szirdi mėgintu. Ger tam, kurs su hitu Pristaitaymu gataws yra, tas linksmas Kalėdas šwesti gales. Kalėdos yra tikra Dziaugsmo-Szwente, nēs jos mums kasmet iš naujo didyji Žhganymā, per Kristaus Gimimā Swietui atgabentaji, apsakō. Kalėdū Dziaugsmas nutenka todėl jau i Adwentū Gzēsā; nēs kas nedziaugtūsi, kad Wiešpats arth yra. Jis rods Dwasėje wisados prie musū ir mūhyje randasi, ale jo Gimimo Diena mums jo ypatiska Artybe primena. Kaip kad kōs aukšts, garbingis Swetys prie musū apsilankydams jau popirma dziaugsmingā Sujudimā padaro, teipo Kristaus Atėjimas wisai Kriškezionystei Linksmhybē

pažada. „Dziauglites Wiešpatyje wisada,“ todėl jau dabar mums Apsakals prikautia, „ir wēl sakau: dziauglites.“ Neišmastoma Malone mums per Kristaus Uzgimimā sutekta tape, nieks negal anā Diewo Meilę i Swietā atlyginti, kurę jis sawo wienatiji Sunū i šiods Žemės Wargā ir Pawojumā siudams Žmogystei išrode. Iki Kristaus Parėjimo Žmogus nūprosnay procwojos, po Diewo Žokanu pastoweti ir apteisintu pastoti, wisa Syla per menka išsirode; kōs Dziaugsmas todėl Swietā papildyti turėjo, kaip Pažadėjimas iš Dangaus Swietui apsahe, kad Wiešpats Žmoniū sustimelēs ir jiems wisus jų Nusidėjimus iš Malonēs atleisti norys, jey jie tik i jo Sunū tikesentis. Be Galo tur todėl tas Dziaugsmas buti, kursai iš minetosiōs Briežasties pasidaro. „Ir wēl sakau: dziauglites!“ Mes žinome, kaip ansai brangusis Pažadėjimas, kad Wiešpats arth esās, nu Žmoniū sawo Gzėsu priimtas tape. Tik mažas Pulkelis Tikencziūsū te rados, kursai su pilna Szirdze Diewo Pažadėjimus dėkingay prieme, didyhs Izraelitenū Pulkas deley Nepermanymo hito Apsakymo apjekintas pasiliko. Kristaus Darbas tūmi beje nebuwo trikdinamas, wislas plowingay istaityta tape, kas Diewo Rodoje jau ilgay pirm to sudumta buwo. Dabar Wisiems Žhganymo Darbas pažystamas, nieks nebiprivalo apie jo Macę ir Didybę abejoti, iš naujo Žhganymo Mokslas Swietui apsakomas yra, kadangi jis prie wisū wis iš naujo šwiežu tur pastoti; todėl ir wis iš naujo Kriškezionystē Progōs ant Dziaugsmo tur. Szitas Dziaugsmas ir sawo Browhjimā tur iškreikti, kursai tame pasirodo, kad Kriškezionis ir Swietui priešais iš sawēs paties

Liudymā apie tōs Dwasēs Darbā dūda, kur Kristui pristiartinant sawo Waisius jame parodo. „Jusū Lengwybe t'esie žinoma wisiems Žmoniems,“ hituse Apsakalo Žodziuse yra nurodyta, kōliu Budu Kriškezionies Dziaugsmas iškreikti tur, ne su Dranksmu ir Žkilmē, bet su Lengwybe, jey tūmi Kristaus Darbas pagarbinamas butu, kursai Iškume sawo Waisius prowyja. Kurs toliu Dziaugsmu apie Wiešpaties Atėjimā papildytas yra, tas toliaus ir sawę su nūprosnais Rupescežis neapšifunkys, bet wisados kaip Diewo Rudikis prie Wiešpaties Pristiglaudimo jēklos ir jam sawo Szirdies Meilyjimū wisuse Daituse Maldomis ir Prashymais su Dekawojimu praneš, prie to Kristui prigatawyta Wieta ant Apšilankymo rasis, tam bus galiausey ir didziausoji Dowana sutenkama, butent Pakajus Diewo, kursai wisā žemiskajē Žminti pereina. Te sutenka ir mums Wiešpats wisiems, kad Adwentams pasibaigus peržegnotas Kalėdas šwesti ir iš naujo tā didžejē Diewo Meilę apmastyti galētumbim, per kūrē Diews mus sawespi traukia, jey jam priklausyti ir jo Rudikeis pastoti galētumbime. Te prigatawija jis patšai musū Szirdis, jey musū Syla ant to nepritenka, ir te attolina jis wisā nu musū šalin, kas jam nepatinka, tay galēs musū Szirdis tikru Diewo Gywenimu pastoti.

Kas paskutiname Gzēse Swiete nusidawe.

Žš Wokietijōs.

Berlyne, 5. Dec. Wiens Žodis Karalaus Fridriko Wiliūmo IV. apie prancuziskus Pasilaitymus, kuri wiens Draugdabinkis „Wosšikšofēs Ceitungōs“ iš paties Waldono Burndōs esās girdējēs, yra ant dabaryškczujū Prancuzijōs Pasilaitymū nužwelgiant nu minetofēs Ceitungōs minawo-

Niefur

niera galkma, teip pigev
majūsius
Lamorūs, Domanū-
Dalykus bey
Szipliamimo-
Daittelius

pirtti, taip prie
M. Hackelberg,
Tilžėje.

Drutos Sudawoniū
Skrynutes 10 Pf., Tru-
bai, Arklei 10 Pf., nesu-
plešamos Abrozū An-
gos 10 Pf., czielos Bio-
terijōs - Spielos su 12
Kortoms, Numureis bey
Stiflais 10 Pf., 1 Ducas
geriausū **Bljederiū**
(Szwino - Stiebeiū) 15
Pf., Domino - Szpiela
10 Pf., **Plunkinū Skry-
nute** is wieno Stufio,
nesulaužtina, 10 Pf., druti
Korzetai nu 75 Pf. prasi-
dedant, didzios Lampos
ant Pastatymo bey Pa-
kabinimo po 50 Pf.,
Kelnnekei, Szlipfai, Že-
goriū - Kedis, Pazdos
nusidymytinay pigev,
Gumōs - Skalbinei (wie-
nat geriausieji Paryžiskii),
Pirštines, Albumai su
Muzike, taip ir be tošes,
Keliōnės - Kupertai,
Berštai, Szufos bey Sin-
wimo - Priewoles, Me-
dzio Ižgrosinimo - Da-
lykai bey Iwaleles pa-
jystamay pigev.

M. Hackelberg,
Tilžėje,
Wandens Ulycz. Nr. 28.
Kojnas Rudikis parodo
ta pigeje Lode.

Gaspadiniems.

Wisokeropus **Parvus** ant
Szilkū, **Wilnū**, **Bumbulū**
bey **Gijū Parwawimo** po-
draug su Pamoktamo - Zenklu pri-
stulau geriausoj Dpatybėj ant
pigiausū Prešū

Carl Pieck,
Tilžėje, Wofieczia Ulycz. Nr. 23.

Geriausī neczysnta
95 Pracentu druta
Szpyrtausa
Degimo Priewolkems bey Dibe-
riems tinkanti pristulo pigiausēy

Hugo Kohlhoff,
Tilžėje,
Destilaciono - Numo - bey Likėrū
Fabrike.

Szönebeckeriu

Swiesto - Druska,
Liberpuleriu **Wirimo-**
kaip ir **Galwiju-**

Akmens - Druska
(Cajzimo - Akmenius)
tuleropose Zortose,

Bezimo - Taurus
bey

Mažynos - Mlieju,
bey didziause Logari wisokeropū
Silkiu
pristulo

Hugo Kohlhoff,
Kolonial - Latorū bey Cigara-
Kupczyste Tilžėje,

Kaliedu

Szwentiems!

Geriausī **Cukara** Stufiusē
bey pagal **Swarę, Kampini**
Cukara, smulky Cukara,
Stufeliū Cukara, malta
(sutrinta) **Cukara,** geras
saldzes **Plumes** nu 10 Pf. uż
Swarę prasidedant, stambius
Ryzius, didzes **Razinkes** bey
Korintus, Wyšnū - Kreida
kaip ir dideli Logari

Kapijos Pupu
nu gero Szmofo, pristulau, norš
Prekes pabringo, dar wis ant
seniū pigiū Prešū.

Toliaus pristulau gerą **Numą,**
Konjaka, Likėrus, Wyšnū
bey wisokeropus fitus **Serimus,**
kaip ir **Cigarus** pigiausēy

Carl Pieck,

Tilžėje,
Wofiecziu Ulycz. Nr. 23.

Kaliedu

Szwentiems

pristulau:
Cukara,
Muskebota,
Plumes nu 10 Pf. prasid
Razinkes,
Korintus

labay pigev
August Mickinn,
Tilžėje.

Abonnements - Einladung.

Mit dem 1. Januar 1888 beginnt die sechsmal wöchent-
lich erscheinende

„Tilsiter Zeitung“

mit den 4 Beiblättern:

Illustriertes Unterhaltungsblatt

(wöchentlich),

Landwirtschaftliche Mitteilungen

(wöchentlich),

Mode und Heim

(2 mal monatlich)

und

Frauenblatt

(wöchentlich)

ihren 48. Jahrgang.

Die interessanten „Skizzen zu einer Geschichte Tilsits“
werden im nächsten Quartale fortgesetzt werden. Ferner wird
von Neujahr ab der spannende Originalroman „Marion“ von
der beliebten Schriftstellerin Marie Roman y zum Abdruck
gebracht werden.

Neu hinzutretenden hiesigen Abonnenten wird die
„Tilsiter Zeitung“ bis Neujahr gratis geliefert.

Der Abonnementspreis beträgt vierteljährlich in Tilsit
bei der Expedition, sowie in Ragnit und in Heinrichswalde
bei den bekannten Agenturen 2 Mk. 50 Pfg., mit Botenlohn
2 Mk. 75 Pfg., bei allen Kaiserl. Postanstalten 3 Mark,
durch den Postboten bezogen 3 Mark 40 Pfg.

Diejenigen hiesigen Abonnenten, welche den Abonnements-
betrag für ein ganzes Jahr vorausbezahlen, erhalten einen
Familienkalender für 1888 als Gratiszugabe.

Anzeigen finden durch die Tilsiter Zeitung die weiteste
und wirksamste Verbreitung.

Auflage 2960 Exemplare.

Jul. Schlagowsky,

Tilžėje, aufstojoj Ulycz. 10,
sterfaj pries Lietuw. Baznyczia
pristulo pripajstamay geriausame
Latoro ir ant pigiausū Prešū:

- Kapijōs,**
- Cziedymio Kapijōs,**
- Cufaro,**
- Faryno (Muskebodēs),**
- Plimniū,**
- Razniū,**
- Karintū,**
- Ryziū,**
- Wyšnū Kreidōs,**
- Plimniū Kreidōs,**
- Iwakiū,**
- Wyno,**
- Numo bey Konjako,**
- Likero bey**
- ruginio Brangwyno,**
- Cigariū bey Tabakū.**

Silkiu.

Progai alstrophyjus ispirkau
as didi Szmotą swiezia, ppatis-
fay gerū riebiū Silkiū uż gerb
Prešę ir pristulau wisas Zortas
ant pigiausū Prešū.

Julius Schlagowsky.

Sechzig Kirchenlieder

für die Schule.
Vorrätig bei
J. Rehländer & Sohn,
Tilsit.

Crownbrand - Ihlen- Silkes

po 21 Marki uż Baczka
Brol. Westphal,
Tilžėje, Wandens - Ulycz. Nr. 6.

Heilsalbe,

Wiekarstwa, wadinama
Dr. Spranger'sche
Heilsalbe,
isgydo koznq Konq be jostio Skir-
tumo, piktus Pirštus, Szalczis
Izrebimq, senas Kojū bey fitotes
Konas, padaro, kad ne Miesq
staugtu, istraukia wisus Skaudu-
lius be jostio Pjowimo, prider ir
Kosului bey Traufimui labay
stiauney.

Saunama kune wisose Aptie-
kose Dezelēse po 50 Pf.
Wpriausia Pardawimo - Wieta
prie Aptiekoraus Kahle Kara-
liauczuje.

Apsakimai.

Tilžės Releitwo
Kalendros

ant Meto

1888,

366 Dienų turenčio,

gaunamos prie

J. Rejländerio bey **Sunaus,**

Tilžėje.

kaip ir prie wisū Kalendrū Bardawejū.

Tilžies Releitwo Kalendros
ant Meto **1888**

yra su sekanciejs **Abrožeis** isdabintos:

- 1) Princas Endrikis ir Princese Irėne is Hessū, jauniausias susijadeses Poras musū ciecorisklujū Namū.
- 2) Ant penkesdesimimetine Nyltatwimo Szwentę Englanto Karalėnės Wiktorijōs.
- 3) Princas Ferdinands is Koburkio, naujey skrtasīs Bulgārū Kunigaitisīs.
- 4) Aleksandras I., Bulgarijōs Kunigaitisīs.
- 5) Milaus I., Serbijōs Karalius.
- 6) Alfred Krupp.

Szale Kalendoriaus bey Jomarū Sustaithmo randasi potam jose sekantieji **grazieji Pasafokijimai:** Pasweikimims naujam Metui! — Puffo Macis. — Katras Dywas didesnis? — Szuka musū Ciecoraus. — Raubingi Pamokinimai. — Apsakimai.

Alfelio-Mashynu (W. C.=P.)

Geriausie Mashyna naujoses Gadynes Szien ui Sziaudams, Atolui, Szekai, Maisi ir t. t. Penki Pjuwio - Ilge be Ratū-Keitimo, be Szriubū-Atsukimo. 12 Collū Skyles-Platumis. Ant Rankōs ir Gėpelio-Warymo itaishta.

Swisku-Pjantuwu, 6 Didum. Samalmos-Malumu.

Labay pigios Prekios. Mofėjimai Dalmis pawelyti. Katalogai (Prekės-Raistai) dyfay. Wisur Agentai jieskomi.

Heinrich Lanz Karaliaucziuje, Vicentgrabenstr. 2 b.

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raubonus in Tilfit.

Wisoms Gaspadorystiems, Ligonū Rastems i. t. t. yra kaip geriausioji namine Zmonū Priprowa prie: **Puliawimū, Skauduliū, atwirū Monū, Dederweniū, Paulo-Edimo, Wėzligės, Druskōs-Pludimo, Szalcziō bey Ugnies-Monū, Udōs Reczystumū, Wikstakiū, Krutinės bey Widuriū Skaudėjimo, Traukimo bey Gėlino** i. t. t. aufsziausiose Wietose **urėdiškay** mėgintasis

Ringelhardt = Glöckneriškasīs

Ronu- bey Gydimu- Plosteris*)

nu Szirdiēs priwelyjamas. Plosteris gydo greitay ir twiray.

*) Su Sargybės Marke ant Deželitū gaunamas po

50 Pf. (podraug su Bartojimo-Pamokinimu) wisose **Tilžės Aptiekose**, toliaus is Aptiekōs Pono R. Kauffmann, Münchenhofstraße 11; prie H. Kahle, Alstādt. Langgasse 74; bey wisū Aptiekū Karaliaucziuje; H. Lehmann, Kathegulse, R. Groppler, Piliawoj; kaip ir is Aptiekū Miestū Alenstein, Vartenstein, Fischhausen, Gumbinnen, Yrutės, Kaufenū, Kraupishtiū, Labgawōs, Letcū, Wėlaukiū, Klaipėdōs, Pilsainės, Prėkulės, Ragainės, Rusnės, Szaisgiriū, Sztalupėnū, Žilitū, Teplawōs, Wėluwōs i. t. t. Gydimu-Atliudymai tēnay yra parodomū. **Primin.** Neit geray ant **wirhuy štocencijōs** Szutemarkės padaboti.

Liekarstwa wadinama:

Mariazeller Magentropfen

prie wisū **Widuriū** Ligū labay **kanney** macybjanti

Neperėitina prie Walgio Renorėjimo, Widuriū Silwuybės, Smirdancijōs Dwašės, Pasputimo, rushto Atfidusejimo, Widuriū Skaudėjimo, Widuriū Nžibimo, Smilejū beywisokū Reczystybjū Pasidarymo per didzio Seitiū Pasidarymo, Gėlīgės, Resmagumo, Wymōs, Galwōs Skaudėjimo, (jey tafai nu Widuriū yra prasidėjes), prie Widuriū Traukimo, sietū Widuriū, Susikimšimo, per didzio **Schugmarke:** Widuriū Apšunkinimo su Walgeis bey Gėrimais, prie Kir-mėliū, Bluzniēs, Kepenū bey Widuriawimo-Regaliū. — Sargybės Zymis. — Preke uš Płeczg podraug su Bartojimo-Prirodymy **80 Peningei.** Wyriausis Ištuntimas per Aptiekorū **Karl Brady**, Mieste Kremser (Wėruse). Mariazellerū Widuriū-Lahai nera ney joki Naptia Priprowa. Tos Dales, is kuriū ta Liekarstwa pasidaro, yra tožnai Płeczgelei pridėtame Bartojimo-Pamokinime pridėtos.

Kaip tikra wisose Aptiekose gaunama.

Tilžėje gaunama Aptiekuse.

Kaip

Mashynos = Alieju Kulimo-Mashynoms

prišulau:

šwieju Cylinderio-Alieju II po 45 Pf. uš Lysteri,

šwieju Cylinderio-Alieju I po 50 Pf. uš Lysteri,

Mashynū Medzio-Alieju (Womėle) po 60 Pf. uš Lysteri,

isėjystatū Kėwiū-Alieju po 55 Pf. uš Lysteri.

Wisū Mashynū Alieji yra nu Sastū walni, o kadangi ant Bartojimo tikt labay menšay te yra priwalu, tay tofsai Itepinimas pigesnis ir geresnis uš wisus kitus Tepalus yra.

Albert Lippke,

Tilžėje, Aufstojoj Ułczyoj Nr. 95, Droga- bey Barwū-Kupczyše.

Matruzū

Szluznos Knygos

yra gaunamos prie

J. Rejländerio bey **Sunaus.**

Liekarstwa, wadinama

Dr. Spranger's Magentropfen,

prieš wisoteropas Widuriū Ligās bey Widuriawimo Regales, padaro wėl Norę ant Walgymo ir ispromyja greitay bey be jofio Skaudėjimo, kad Widuriawimas netrėdinamay gal nusidėti, gaunama kune wisose Aptiekose po 50 bey 80 Pf.

Wyriausis Bardawimo Wieta prie Aptieforiaus Kahle Karaliaucziuje.

3 sunkios riebios

Kiaules,

6 Fasel-Kiaules (ypatiska Weifle), bey keli stora Miesia turentis

Grzezei

yra pardūdami Dware **Johannishof** p. Łazdėnus, Pilsainės Kreize.

Druck und Verlag von J. Rejländer & Sohn in Tilfit.